

Christus com-
misi Joanni
matrem, &
sponsam Ec-
clesiam.

688.
Haymo.

Prædicator
sæpe infert
doctrina au-
ditoribus.

2. Tim. 4.

689.

3. Reg. 17.

Abulens.
Lyrano.

3. Reg. 17.

3. Reg. 1.

Prædicator
multiplici-
ter pro suo-
rum salute
infert.

caeteros, &c. ut non solum esset Apostolus, ut
ali, nec solus Evangelista, ut aliqui; sed etiam
Propheta, ac secretarius magnarum visionum
torius Ecclē; ita Christus Joanni commi-
si Matrem Virg Mariam, ut illius fieret inte-
ger, imus custos, ac minister; commisitque illi
sponsam Ecclesiam, ut esset fidelissimus secre-
tarius rerum mirabilium, ac arcanorum, quæ
ad statum ac directionem Ecclesie spectabant,
ut illa in publicum eructaret, ac diceret, *Dono
diligenti Domini Iesu.*

Secundo. Haymo: *Quod superius, ait, jam
dictum est, ut scribere debeat ea, qua vidit &
nunc iterata voce ad scribendum compellitur; &
repetitione verbi negligentia corporis remouetur
à studio Prædicatorum, ut qua sapius admonen-
tur, sine tarditate impleantur. Jam superius dic-
tum est Joanni; Scribe qua vidisti: ad quid ite-
rum hoc ei dicitur? in repetitio e magnis af-
f. & imperantis, ac auditorum necessitas de-
claratur. Vide quæ dixi tom. 1. c. 15. n. 2. & c.
17. n. 8. Deinde Joannes hic agebat personam
Prædicatorum, ac Magistrorum, & ne aliquis
desidia, nesciat Prædicatorum ac Magistrorum, sed
ut urgeantur ad scribendum in cordibus audi-
torum, quæ à Christo acceperint; & ut iterum
ac iterum instanter, ac opportunè, ac importu-
ne 2. Tim. 4. num. 2. doceant; ideo repetitè di-
citur Joanni: Scribe qua vidisti.*

Parens Elias ad suscitandum filium viduæ,
portavit ipsam in cœnaculum suum, & posuit
eum super lectulum suum; & postquam oravit
ad Dominum, *expandit se, atque mensus est su-
per puerum tribus vicibus.* 3. Reg. 17. num. 1. &
etiam ut communitur tradunt Rabini, insuffla-
vit tribus vicibus super puerum; & tunc tra-
didit eum matri suæ Longa quæstio exposito-
ribus Abul. Lyrano, & aliis: cur ad primam ex-
pansionem, seu insufflationem Eliæ, non suscitatur
puer, sed post tertiam præcipue cum Eliæ
uno verbo clausit cœlum. 3. Reg. 17. n. 1. una-
que oratione deiecit ter ignem de cœlo. 3.
Reg. 18. n. 3. & 4. Re. 1. n. 10. & 12. & tamen ad
puerum evocandum ad vitam, sic triplicat actio-
nes. ter expandit terque insufflavit: Eliæ erat
Propheta, id est, Magister, ac Doctor populi; &
hic poterit uno verbo; unaque oratione multa
macula edere claudere cœlum ignem de cœlo
deducere; at verò, ut unam animam e mortuam
in peccato valeat revocare in vitam gratiæ, de-
bet prædicator orare, ac multipliciter expan-
dere se totis viribus; insufflareque halitum, ac spi-
ritu oris sui, verbo, doctrina, ac documento su-
per eam, ut ipsam ad statum gratiæ restituat
illamque reddat matri suæ Ecclesie; ut ei per-
petuò adhaereat, eique ex toto corde inserviat.

QUÆSTIO LXXXI.

Quare Episcopi Angeli vocantur?

690.
Origen.

D. Hieron.

Origenis er-
ror.

IN proprio suo significato Angelos esse ac-
cipendos, contendit Origen, hom. 20. in
Numer & homil. 35. in Lucam; ex quo est
illud D. Hieron. ad initium cap. 6. Matth.
*Angeli versantur in periculo; & nisi nos bene
custodiant, non videbunt faciem Patris.* Sed
hic est apertus error Origenis, nam Angeli,

ut patet Matth. 18. n. 9. *Semper vident faciem* Matth. 8.
Patris mei, utpote beati: beatitudo autem est
firma, & stabilis, & non mutationi obnoxia,
Hieronymus autem verba Origenis transcri-
bit, & ea improbat; ac à li- rrote se purgat
Apologetica contra Rufinum.

Tamen certum est quod Episcopi hic appel-
lantur Angeli, sic & c. 2. *Angelo Ephesi*, id est,
Episcopo Ephesi In Scriptura Sacerdos Ange-
lus dicitur, Malac. 2. n. 7. *Labia Sacerdotis custo-
dient secretum, & legem requirunt ex ore ejus;*
quia *Angelus Domini exercituum est.* Ubi D.
Hier. *Angelus, ait, sacerdos verissimè dicitur, quia
Dei, & hominum sequester est: cuiusque ad popu-
lum nuntias voluntatem.* Sic etiam D. Paulus
1. Cor. 11. n. 1. præcipit mulieribus; ut in Ecclē-
siis velata habeant capita propter Angelos, hoc
est ut exponunt D. Ansel. D. Thom. propter Sa-
cerdotes, quibus & obedientiæ, & modestiæ
exemplum præbere tenebantur. Dicuntur An-
geli Episcopi multis ex causis.

Primò Angeli sunt divine voluntatis nuntii,
& interpretes, de illaque instruunt, & docent
homines. Si dixit Angelus Dan. 10. n. 14. *Ve-
ni ut docerem te, qua ventura sunt in novissimis
diebus.* Sic & Angelus pastoribus annuntiat
Christi nativitatem, Luc. 1. n. 10. & Christus
suis Apostoli præcipit docere omnes gentes,
Matth. 28. n. 18. D. August. quodam de Nativ.
*Angelus nuntiat pastoribus Verbum natum, &
Apostoli universo mundo.*

Secundo Sicut Prælati sapientia, ac perspicacitate,
veluti Angeli: ut de Episcopo dicitur
illud 2. Reg. 14. n. 20 *Tu autem sapiens es, sicut
habet sapientiam Angelus Dei, ut intelligat om-
nia supra terram.* Ut inde possint populum in-
struere, docere, ac illuminare. Tertio sicut
Angeli, constantia, ac firmitate mentis, & vol-
untatis, ut de eis dicitur illud ejusdem c. 14.
n. 17. *Sicut enim Angelus Dei sic est, nec bene-
dictione, nec maledictione moveatur.* Prælati
debent esse firmi, ac constantes in bono, & in
suorum commodo, ut à nullo labefactentur.

Quartò Angeli, ut docet D. Greg. 11. mor.
c. 3. id est, nuntii ac ministri Dei: inde Præfules
dicuntur Angeli; nam nuntii, & ministri est, al-
terius personam agere, alterius negotium pro-
curare. Et quale est hoc negotium in Angelis;
dei honorem ac omnium salutem requirere Ec-
cæ cur Prælati seu Episcopi Angeli, seu nuntii
dicuntur: quia nequaquam temporalibus com-
modis, nequaquam propriis lucris, sed Dei hono-
ri ac suorum salutem debent invigilare. Hinc
ait Paul. 2. Cor. 5. n. 20. *Pro Christo legatione
fungimur.* Legati non sua, sed dominorum suo-
rum negotia agunt: sic Apostoli, ac eorum suc-
cessores Episcopi, non sua, sed quæ Domini sunt
requirunt: quæ nempe spectant ad Dei gloriam,
ac salutem populi. Huc transfero verba D. Bern.
ep. 42. ad Arch. Senon *Fidelis Pontifex, ait, qui
bona qualibet per manus suas transeuntia, sive
divina beneficia ad homines, sive hominum vota
ad Deum columbino intuens oculo, nil sibi retinet
ex omnibus; nec populi requirit datum, sed lu-
erum scilicet ipsius populi.* Et tandem concludit:
Usuras recipit, non sibi, sed Domino.

Quintò. Quia Episcopi debent esse Angeli
vigilantia: de illis enim præcipue dictum est
illud Ezechiel. 3. num. 17. *Fili hominis, specu-
latores adis te domus Israel, & audies de ore meo
verbum,*

691.

Malac. 1.
Sacerdos,
Angelus;
D. Hier.

1. Cor. 11.
D. Ansel.
D. Thom.

692.

Daniel. 10.

Luc. 2.
Sacerdotum
est, Dico
hominibus
nuntiare.
D. August.

693.

Episcopi sa-
pientia pu-
diti.
2. Reg. 14.
Episcopi sa-
pientia, &
con-
stantes.

694.

Episcopus
studet non
sua, sed su-
orum sa-
lutem.

1. Cor. 5.

D. Bern.

695.

Episcopi vi-
gilantia.
Ezech. 3.

Interpre-
tationes nomi-
nis Episcopi.

696.
Episcoporum
diligentia
ad suorum
salutem.
Hebr. 11.
Psalm. 103.

Actor. 10.
D. Chryl.

1. Cor. 3.

197.
Episcopi casti.
D. August.

Episcopi ho-
norandi.

698.

Episcopi re-
sistant, &
presentiali-
ter regant.
Ecclesiast.
Ad Gal. 4.

D. Hieron.

699.
Episcopi sint
caelestes, ve-
luti Angeli.

Arnold.

verbum, & enuntiabis eis ex me. Hic nomen
Episcopi duas habet etymologias. Una est au-
ctore Suida, ex Græco; & speculator qui nempe
aliorum mores speculatur, inspicit, ac reformat.
Alia est, ut testatur D. August. lib. 19. de Civit.
cap. 19. quod idem valet Episcopus: ac superin-
tendens; quasi desuper intendat, & incumbat
subditorum; utilitati, ac reformationi. Unde
ait ipse August. citatus: *Intelliget non esse Epi-
scopum, qui præesse dilexit, non prodesse.*

Sextò Episcopi debent esse maxime celeres,
ac diligentes pro cura animarum; veluti Ange-
li De quibus Paulus 1. Hebr. n. 14. ait: *Omnes
sunt administratorii spiritus, in ministerium missi
propter eos, qui hereditatem capiunt salutis.* Et
Regius Vates Ps. 103. n. 4. *Qui facis Angelos
tuos spiritus, & ministros tuos ignem urentem.*
Ignem urentem propter charitatem, spiritus
propter celeritatem. Diæctus Apostolorum tot-
tus erat orbis; totum Paulus circuibat prædi-
cans Judæis, & gentibus; Act. 20. n. 2. Inde de
eo ait D. Chrylost. in proemio epist. ad Rom.
*Qui quidem veluti volatilis præcibat tunc effectus
omnes assidue circumibat, nusquam manens, nus-
quam stans.* Et hom. 34. in Gen. de eo ait: *Fer-
vidus Christi amator, & quasi alatus in universo
orbe currens, incorporea facere studens, clama-
bat dicens; Charius Dei urget nos.* 1. Cor. 5.
num. 14.

Septimò. Quia castè, sanctè, & angelicè, ve-
rè, & quasi Angeli, inter homines debent vi-
vere Sacerdotes, ac Episcopi. Unde ait D. Au-
gust. in serm. 249. *Omibus castitas necessaria
est. sed maxime ministris Christi altaris, quorum
vita aliorum debet esse erudiens, & assidua salutis
deprecatio. Tales enim docet Dominum habere
ministrum, qui nulla coniugatione corrumpantur.*

Octavò. quia sic venerandi, ac honorandi
sunt sacerdotes, & Episcopi tanquam Ange-
li missi à cœlo; & ideo Angeli vocantur, ut
patet ex dictis in hac quæstione.

Noò. Episcopi sunt Angeli: Nam Angeli,
seu intelligentiæ cœlos moventes, ipsi cœlis
assunt, eisque presentes adsunt: non enim
Angelus agit in remotum. Sic Præfules Ecclē-
siastici, ut bene regant suam Dioccesim, ei
adsunt, presentesque assistant: non enim agunt
in remotum, nec è remoto bene regunt. Divus
Paulus scribens ad Galat. 4. n. 20. ait: *Vellem
autem esse apud vos modo, & mihi voce meam
Volebat Apostolus suos potius verbis quam lit-
teris instruere; optabatque sermonem contem-
tum in Epistola. mutare in vocem presentiali-
ter clamantem, hanc efficaciorè esse bene-
ficiat. D. Hier. ibi ait, *Sciens itaque Aposto-
lus, majorem vim habere sermonem, qui ad præ-
sentes fiat, cupit vocem suam Apostolicam litte-
ris comprehensam, in presenciam commutare, &
quia hoc magis expediebat his, qui in errorem
fuerant depravati; vivo eos ad veritatem tra-
here sermone, exoptabat.**

Decimò. Valdè mirum, quod cum in præsen-
ti sit sermo de Episcopis Asiæ non eos Præfules,
ac Antistites vocat, sed Angelos, ut cogno-
scant, & admoventur, talem esse eorum natu-
ratam, ut nihil humanum sapiat, sed supercœle-
ste, & prorsus Angelicum. Arnold. Abbas de se-
ptem verbis Domini, sic ait. *Sacerdos spiritu vi-
vat, spiritu ambulet, hoc est enim summum Sacer-
dotium, ad hoc sanctitatis apicem attingere, ut*

totam se vir justus cœlestem exhibeat, moresque
supernos.

Præscribens Deum modum Pontificiæ vestis,
ait: *Facies & tunica super humeris totam bya-
cintinam.* Exod. 28. n. 31. Expende, quod ad
vestem Pontificiam nullus alius eligitur color,
nisi cœlestis; & hoc à capite usque ad pedes;
quia omnes ejus cogitationes, opera, ac gressus
sint cœlestes, n hilque in eo reperitur, quod
cœlesti non sit, ac ad cœlum & vitam æter-
nam dirigatur. Expende illud, totam, nullam
aliam habeat mixturam. Post Alcuinum sic
ait Abul. ibi q. 2. *Sacerdos magnus, totus bya-
cintinus erat: tam in capite, quam in reliquo
corpore, quia bya incibus est color cœlestis, Sa-
cerdos autem magnus, totus cœlestis esse debet. Ita
capite autem, quia omnes cogitationes sua de re-
bus cœlestibus esse debent, ita ut totum deside-
rium sit in bona æterna. In corpore autem, quia
in omnibus operibus tota vita beatitudine appa-
rere debeat, quod solam vitam æternam deside-
rabat, & inter ceteros quasi quoddam exemplar
cœlestis vita, atque futura beatitudinis sit, ita ut
illud Apostoli dicere possit: Cupio dissolvi, & esse
cum Christo.* Ad Coloss. 2.

Quod etiam confirmatur ex eo, quod Deus
dixit Moysi eodem cap. 28. *Facies vestem san-
ctam Aaron fratri tuo. Si vestis exterior est san-
cta & sacra, planum fit, quod interior, quod est in-
teriorius, debet esse sanctum, & sacrum. S. Ivo
Episcopus Carnotens. se. m. de significatione
indument. sacerdot. *Sicut bona domus, ait, in ipso
vestibulo agnoscitur; sic sacerdos cultu sacra-
rum vestium ostendit exteriorius, qualis apud se
esse debeat interiorius.**

QUÆSTIO LXXXII.

Quare, cum in hac visione plura com-
memorentur, duo tantum Dominus
per se ipsum est interpretatus, &
nobis explicavit?

MULTA in hac visione referuntur de ca-
pillis, de veste poderis, zona aurea;
oculis, facie de voce, gladio ancipiti ab ore
exeunte, dextera cum stellis pedibus, ac de
candelabris, inter quæ Dominus ambula-
bat; quæ ferè omnia sine interpretatione re-
linquuntur, & solum duo explicantur; stellæ
nempe in dextera, & Candelabra, inter quæ
Dominus ambulabat, ut habetur hic vers.
10. *Septem stellæ, Angeli sunt septem, id est
Episcopi Asiæ, & Candelabra septem, Ecclesia
sunt.*

Quod dubium attingit Albert. Magn. *Quæ-
dam exposuit Dominus, ait, quædam non; quod
ideo fecit, ne si totus liber esset planus, vilesceret
legentibus, & in radium verteretur; & ut habe-
remus, in quo nostrum sensum exercitaremus, &
exercitando mereremur. Quædam Dominus per
se ipsum est interpretatus, ut illis declaratis,
nobis confidentiam cætera intelligendi præbe-
ret, si enim omnia ex toto clausa forent, ea le-
gere nos tæderet, si aperta, forsitan vilescer-
rent: ut ergo liber vilesceret, ne etiam veniret
in tedium, media vita tenenda fuit; quædam
K 3 explican-*

700.
Exod. 28.

Pont. sex in
omnibus suis
totus sit cœ-
lestis.

Abulens.

701.
Exod. 28.
In Pontifici
totum sit
sanctum.
S. Ivo.

702.

Alb. Magis

703.
Vult Domi-
nus nos exer-
cere in studio
litterarum
divinarum.

explicantur, quædam in abdito arcana relinquantur. ut eorum exercitio, ac studio multum mereamur.

704. Plenè & genninè respondeo. Duo à Domino sunt explicata: scilicet nempe, quod essent Episcopi, Candelabra Ecclesiæ; illa enim duo maxime spectabant ad institutionem, corroboracionem, correctionem, ac consolationem illarum Ecclesiarum Asiæ. earumque Pastorum ut ipsi cum suis subditis viderent bona, in quibus tenebantur proficere, & mala, à quibus etiam declinare debebant. Deinde ut maxime nobis esset insinuata, & alta mente reposita reverentia Pastoribus debita, cum ipsi à Domino Angeli dicantur: & quæ ad hanc venerationem commendandam spectant, non alteri committit Dominus, sed ipse per se explanat.

705. Aia verò, quæ sunt in hac visione, sine expositione præ erit Dominus; quia illis duobus explicatis, poterat vir sagaci ingenio, divina gratia illustrato, studioque literarum adhibito, eorum mysticam intelligentiam, ac significacionem indagare, ac inquirere. Ait Christus Joan 5 n. 39. Scrutamini scripturas, illa sunt, quæ testimonium unum perhibent de me. Ex quo monet D. Chrysolomus 9. homil. in Genes. quod facta litera magno studio, ac labore sunt conquiritenda: Qui, ait, preciosos lapides in mari quarunt, non sedent iuxta litus maris, fluitus numerant, sed in profundum se demittunt; & ut na dicant, quæsi in ipsis abyssis descendentes assequuntur, quod tanta opera exquirant. Quamvis, qui dicitur a militatis vita huic attule-

rit illorum lapidum inventio: Vitam non magnam damna, & incommoda inferent; ex insana enim ista, & rabie, quæ est in pecuniis, innumera sequi videmus mala. In divinis autem Scripturis, & in spiritualibus, & pretiosis illis lapidibus, neque periculum suscipiari licet; nec multus est labor, sed lucrum ineffabile: tantum ea, quæ nostræ sunt, cum alacritate asseramus.

Homo ille, qui invenit thesaurum absconditum in agro; & præ gaudio illius ab- it, & vendit universa, quæ habuit, & emit illum. Matth. 13. num. 44. Vendit universa, id est, pro illo agro comparando, tradidit omnia sua, tam divitias, ac bona temporalia, quam requiem, ac quietem; nulli peperit pro tali thesauro obtinendo: & quisnam est iste thesaurus, qui in tanta æstimatione est habitus ab illo homine? Rupertus lib. 8. de Victoria Verbi cap. 26. interpretatur, Thesaurum illum esse sacram Scripturam, quàm hominibus divitiis, labori, ac quieti prætulit, & pro ejus possessione omnia alia contempsit, de illa enim dicitur Psal. 18. num. 11. desiderabilia super aurum, & lapidem pretiosum multum. Et Psal. 118. numero 72. Dilexi mandata tua super aurum, & topazion. Quod prudentissimè factum est istis hominibus. Citatus Rupertus: Hoc invento, ait, delectati, & universa, quæ habebant, venderunt, & agrum huiusmodi emerunt; ut exonerati secularibus negotiis, vacare possent, & intendere, vel meditari in lege Domini.

706. Homo ille, qui invenit thesaurum absconditum in agro; & præ gaudio illius ab- it, & vendit universa, quæ habuit, & emit illum. Matth. 13. num. 44. Vendit universa, id est, pro illo agro comparando, tradidit omnia sua, tam divitias, ac bona temporalia, quam requiem, ac quietem; nulli peperit pro tali thesauro obtinendo: & quisnam est iste thesaurus, qui in tanta æstimatione est habitus ab illo homine? Rupertus lib. 8. de Victoria Verbi cap. 26. interpretatur, Thesaurum illum esse sacram Scripturam, quàm hominibus divitiis, labori, ac quieti prætulit, & pro ejus possessione omnia alia contempsit, de illa enim dicitur Psal. 18. num. 11. desiderabilia super aurum, & lapidem pretiosum multum. Et Psal. 118. numero 72. Dilexi mandata tua super aurum, & topazion. Quod prudentissimè factum est istis hominibus. Citatus Rupertus: Hoc invento, ait, delectati, & universa, quæ habebant, venderunt, & agrum huiusmodi emerunt; ut exonerati secularibus negotiis, vacare possent, & intendere, vel meditari in lege Domini.

CAPUT SECUNDUM ARGUMENTUM CAPITIS.

I OANNES ex Christi jussu scribit septem Asiæ Episcopis, quorum in hoc Capite quatuor commemorantur. Primus Ephesinus admonetur quod collapsam primam charitatem repararet; si non faciat, minatur, quod ejus candelabrum amovebit; si faciat signum vitæ ei in præmium promittitur. Secundus est Angelus Smyrnæ, & admonetur, quod sit firmus in fide ac virtute usque ad mortem, & ei promittit vitæ coronam. Tertius est Episcopus Pergami, & exhortatur, ut viriliter, ac generose se opponat Nicolaitis; minans gladium, & promittens manna absconditum, & calculum cadnidum. Quartus est Episcopus Thyatiræ; & ei dicitur ut resistat Jesabeli, docenti fornicari & vesci idolothytis, eique facienti promittitur potestas supra gentes, & stella matutina.

PRIMA EPISTOLA.

Apoc. 2. n. 1. Angelo Ephesi Ecclesiæ scribe: Hæc dicit, qui tenet septem stellas in dextera sua, qui

ambulat in medio septem candelabrorum aureorum.

VERSIONES.

Tygar. Pagn. Angelo Ephesinæ Ecclesiæ scribe.

Mariana. Episcopo Ephesi.

Arias. Angelo Ecclesiæ in Epheso scribe.

Syrus. Hæc dicit ille tenens omnia, & illas septem Ecclesiæ.

Thyatirenses Veneri, imbecilli; Sardenses Maris, laboribus quasi lassos, & dormitabundo; Philadelphiae Forti, timido; sed felicis fortunæ: Laodiceum Saturno, temerario, ac tepido.

Cur Epistolæ hæc diriguntur ad Episcopos, & non ad subditos?

Paulus valde frequenter scribens suas Epistolas, eas ad subditos ad populos dirigit, ut ad Romanos, Corinthios, Galatas, Colossenses, ac Ephesios. At hic jussu Christi non ad subditos, sed ad Prælatos, ac Antistites Epistolæ scribuntur: Angelo Ephesi, Angelo Smyrnæ, &c.

Respondet primò D. Anselmus Episcopus, ait, scribit de manu cuius subditos in peccata requirit; nec sine ejus cæmoni, subditos esse judicandos præsumit. Agebatur multa ex parte de subditorum peccatis; & tamen non illis, sed eorum rectoribus scribit Dominus: quia ille, qui præest, de suis ovis tenetur reddere rationem; eorumque crimina de manu Prælatorum requirenda sunt. Secundo ali er respondet Lyranus: Informans Episcopum, ait, qui est caput illius Ecclesiæ, informabat populum sibi subditum. Solum Episcopo scribitur, & non subditis: quia quæ superioribus dicuntur, ad inferiores derivantur, præcipue cum majorum mores sint norma minorum, & faciliè inferiores superiorum mores ebibant: deo quod Episcopis dicitur, dicitur omnibus reputatur.

Quare in singulis Epistolis dicitur Joanni, Scribe?

In singulis Epistolis dicitur Joanni, Scribe. Angelo Ephesi scribe; Angelo Smyrnæ scribe; Angelo Thyatiræ scribe. In omnibus servatur hæc forma ut ad omnes sit æqualis methodus dicendi; & in singulis dicitur Joanni, Scribe, ut fiat evidens, quod non arbitrio suo, sed Dei jussu hæc mittebantur: nam in his erant corrigendi ac arguendi Ecclesiæ Prælati, ad quod non facile quisque se introritat, nisi ex Dei afflatu, ipsoque Deo verba pictante, ut hic legimus factum; & ut etiam Joannes suis scriptis magnam reconciliaret auctoritatem, ut potè à deo e'apla. Sic Parens Elias, cum occurreret Achab descendenti ad occupandam vineam Naboth, ait illi: Hæc dicit Dominus: Ociasti, insuper & possidisti, & post hæc addes: Hæc dicit Dominus: In loco hoc, in quo linxerunt canes sanguinem Naboth, lambent quoque sanguinem tuum. 3. Reg. 21. num. 19. Sic idem Propheta ait Regi Ochozæ: Hæc dicit Dominus: Quia misisti nuntios ad consulendum Beezebul Deum Accaron, quasi non esset Deus in Israël, ideoque sed morte morieris. 4. Reg. 1. n. 16. Hic erat frequens dicendi modus Prophetarum, ut eorum vox esset formidolosior, ac terribilior, maiorque auctoritatis: præcipue cum ad Reges dirigeretur sermo, ut scirent, quod non proprio nutu, sed Dei jussu loquebantur.

In Prælato informantur omnes subditi

T Angelo. Illa conjunctio, & præsentia cum superioribus connectit, ut fiat evidens, continuatum esse sermonem. Angelo Ephesi, Ecclesiæ scribit. Id est, Episcopo Ephesinæ Ecclesiæ scribe meo nomine, inquit Christus et huic Episcopo primo omnium scribitur, tanquam Primati ac capiti totius Asiæ, & per ipsum totique ejus Ecclesiæ scribitur; in suo Prælato, ac Episcopo, omnes ejus subditi informantur. Hunc autem Episcopum fuisse S. Theodorem, docet cum junior, ac magis recepta sententia.

Prælati à Christi virtute sustentantur.

Hæc dicit, qui tenet septem stellas in dextera sua. In una qualibet epistola cuilibet Episcopo repetit aliquam circumstantiam ex his quæ vidit in superiori visione, in persona Christi, & huic Prima dicitur, qui tenet septem stellas in dextera; quia Prælati à Christi manu dependent; ejusque virtute sustentantur. Qui ambulat in medio septem candelabrorum aureorum. Id est, qui ambulat in medio Ecclesiarum, singulorum lumen intuens, quantum luceant, ne forte sine oleo charitatis sine operibus dilectionis, fumiget fides mortua, seu mortuorum.

QUESTIO I.

Pro his septem Epistolis ad Episcopos Asiæ, aliquot quæstiones Præliminales resolvuntur.

1. Nequam ad singulas epistolas dicitur veniamus, aliquid commune ad omnes notandum est, & primò.

Quid in istis Epistolis significetur?

Notat Alcazar, in istis septem epistolis instrui septem diversa genera conscientiarum; tum Episcoporum, cum aliorum fidelium. Primum genus est negligentium, Secundum, diligentium, Tertium, deficientium, & inconstantium, Quartum, imbecillium, Quintum, lassorum, Sextum, timidorum, Septimum, imprudentium, & tepidorum. Unde comparate possumus hos septem Episcopos, septem Planetis. Ephesinum Mercurio, bono & bene ordinato, sed remissi ardoris; Smyrnæum Soli, eximia virtutis, & omnia nubila superantis; Pergami Jovis, deficienti, & inconstanti;